

Nr 52.

Av herr **Henrikson**, om ersättning åt förre värnpliktigen Ernst Birger Eriksson för skada, ådragen under militärtjänstgöring.

Ernst Birger Eriksson, född den 23 sept. 1898, nu boende i Köinge socken i Hallands län, inskrevs 1918 som värnpliktig med nr 135 9/1918 och tilldelades kavalleriet. Hans rekrytutbildning började den 15 januari 1919 vid kungl. skånska husarregementet, men redan i mars månad insjuknade han i benröta, som förorsakats av skador ådragna under militärtjänstgöringen, samt intogs å lasarett, där han opererades och vårdades till den 4 september. Därefter åtnjöt han vård vid regementet. Under tiden 20 september 1919—17 april 1920 undergick han ånyo behandling på lasarett. Vid 1920 års repetitionsmöte blev Eriksson omedelbart intagen å sjukhus och ånyo opererad för benröta, varefter han den 10 september hemförlovades. Den 22 februari 1921 blev han av inskrivningsnämnden, såsom till tjänst vid rikets försvar oförmögen, frikallad från värnpliktens vidare fullgörande.

Vid nyssnämnda hemförlovning tillfrågade han såväl regementsläkaren som skvadronsadjutanten, om han ej kunde erhålla någon ersättning av regementet, men fick nekande svar. Efter detta svar och då han ej ägde någon kännedom om de möjligheter till ersättning han hade enligt 1909 års militärsättningsförfordning, gjorde han icke vidare några försök vid det tillfället att erhålla någon gottgörelse för lidna skador. För övrigt hyste han hopp att bli bättre och så småningom återställd. Emellertid förvärrades sjukdomen 1922, så att han måste ånyo vårdas å lasarett (²⁸/₉ 1922—¹⁰/₄ 1923 och ²⁹/₆—¹⁸/₉ 1923).

Då han härunder av läkare blivit upplyst om, att hans sjukdom var kronisk, att han aldrig kunde bli återställd och att han finge bereda sig på att tidtals undergå operation, vände han sig i maj 1923 till regementschefen med förfrågan, om ersättning kunde beredas honom. Denne föranstaltade om en förberedande utredning och inlämnade därefter till riksförsäkringsanstalten en framställning från Eriksson om ersättning enligt kungl. förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av skada, ådragen under militärtjänstgöring. Framställningen blev emellertid avslagen, då den icke gjorts inom två år från det sjukdomen konstaterades.

Eriksson vände sig nu till militieombudsmannen för att om möjligt genom

honom erhålla hjälp. Efter att ha infordrat yttrande av riksförsäkringsanstalten förklarade sig denne genom beslut den 22 mars 1924 ej kunna i ärendet vidtaga ytterligare åtgärd. Av nämnda yttrande, som jag tillåter mig i avskrift bilägga denna motion (bil. 1), inhämtas, att riksförsäkringsanstalten kommit till den uppfattningen, att Erikssons arbetsförmåga alltsedan insjuknandet år 1919 varit nedsatt med minst 10 procent (vilket är förutsättning för att livränta i hithörande fall skall utgå) och att hans sjukdom är en långvarig, tidvis försämrad åkomma av kronisk natur.

Härav torde framgå, att om Erikssons förut omnämnda framställning ingivits inom föreskriven tid, han skulle ha erhållit ersättning enligt 1909 års förordning. Och då riksdagen i ett flertal fall medgivit, att dylik ersättning må utgå utan hinder av förordningens preskriptionsbestämmelse, har jag vågat föreslå, att samma medgivande lämnas även beträffande Eriksson.

Här föreligga också mycket ömmande omständigheter. Vederbörande kommunalnämndsordförande, landsfiskal och kyrkoherde hava i skriftligt intyg vitsordat, att Eriksson numera är alldeles oförmögen till arbete samt att hans fader, som hittills under sjukdomen försörjt honom, icke längre kan göra detta, då han är 67 år och sjuklig samt genom borgensförbindelser ådragit sig stora skulder. Ett transumt av detta intyg, i vad det berör föräldrarnas ekonomiska ställning, bilägges motionen (bil. 2).

På grund av vad som sålunda anförts, får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte medgiva, att till förre värnpliktigen nr 135 9/1918 Ernst Birger Eriksson må — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom den tid, som föreskrivits i 12 § av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av skada, ådragen under militärtjänstgöring — från beväringssmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för nämnda förordning kan anses berättigad.

Stockholm den 19 januari 1925.

A. Henrikson.

Bilaga 1.

Avskrift.

Till Riksdagens Herr Militieombudsman.

I skrivelse den 5 nästlidne februari, D. nr 1/1924, har Riksförsäkringsanstalten av Eder anmodats avgiva yttrande över en skrivelsen bifogad klagoskrift från värnpliktige nr 135 9/1918 Ernst Birger Eriksson, vilken av anstalten på grund av gällande preskriptionsbestämmelser förklarats icke vara berättigad till ersättning jämlikt kungl. förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.

Med anledning härav har Riksförsäkringsanstalten med remisshandlingens återställande äran anföra följande.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, att Eriksson, som inryckte den 15 januari 1919 till militärtjänstgöring vid Kungl. Skånska husarregementet, Hälsingborg, i mars månad samma år insjuknade i benröta, för vilken sjukdom han åtnjöt vård under tiden 17 mars—4 september 1919, å sjukhus *dels* i Hälsingborg, *dels ock* i Falkenberg. Härefter vårdades han vid regementet till uttryckningsdagen den 8 september 1919.

Vid 1920 års repetitionsmöte blev Eriksson efter inryckningen intagen å sjukhus och opererad för benröta, varefter han hemförlovades såsom oduglig till vidare krigstjänst.

Sedan chefen för Kungl. Skånska husarregementet med skrivelse den 16 sistlidne juni till Riksförsäkringsanstalten överlämnat en från Eriksson till regementet den 7 sistlidne maj inkommen ansökan om ersättning för ifrågavarande sjukdom, meddelade Riksförsäkringsanstalten i skrivelse den 20 sistlidne december, att, då framställning om ersättning ej blivit gjord inom föreskriven tid, anstalten funnit Eriksson icke berättigad till ersättning enligt 1909 års militärsättningsförordning för ifrågavarande sjukdom.

Riksförsäkringsanstalten har för ärendets förnyade prövning införskaffat viss ytterligare utredning genom vederbörande landsfiskal samt inhämtat yttranden från sin överläkare, professorn J. Åkerman, och sin biträdande läkare, docenten A. Troell. Under framhållande, att Erikssons arbetsförmåga alltsedan insjuknandet år 1919 måste anses hava varit nedsatt med minst 10 procent samt att den sjukdom, varav han alltsedan år 1919 lidit, måste betraktas såsom en långvarig, tidvis försämrad åkomma av kronisk natur, får anstalten meddela, att anstalten vid ersättningsfrågans förnyade prövning icke funnit skäl till ändring av sitt den 20 sistlidne december meddelade beslut.

Samtliga av Riksförsäkringsanstalten i ärendet införskaffade handlingar bifogas härjämte och torde i sinom tid få återförväntas.

Stockholm den 13 mars 1924.

J. MAY.

Nils Källström.

*Bilaga 2.**Avskrift.*

I fråga om hans föräldrars ekonomiska ställning meddelas att de äga och bruka $\frac{1}{6}$ mt. nr 1 Domarp i Köinge socken, taxerat till 18,500 kronor men att de äga skulder för alla sina tillgångar.

Köinge den 16 december 1924.

Alfred Kristenson,
Ordf. i Köinge Kom.nämnd.

I förestående intyg instämmer undertecknad.

Ullared den 20 december 1924.

Carl Lidén,
Landsfiskal och Tax.ordf.

Riktigheten av i förestående ansökan lämnade uppgifter styrker

Okome den 23 december 1924.

G. L. Weibull,
Kyrkoherde.
Stämpel.